

Käyttösuunnitelma 2026

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualue

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut, käyttösuunnitelma 2026
Sisällys

Tulosalue: Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset	5
Tulosityksikkö: Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset	5
Tulosityksikkö: Ostopalvelut	6
Tulosalue: Opetuspalvelut	6
Tulosityksikkö: Perusopetus	6
Tulosityksikkö: Opetuksen tukipalvelut	6
Tulosityksikkö: Toisen asteen koulutus	7
Tulosityksikkö: Opetuksen hankkeet	7
Tulosalue: Varhaiskasvatuspalvelut	7
Tulosityksikkö: Varhaiskasvatus yhteiset	7
Tulosityksikkö: Kotihoidontuki	8
Tulosityksikkö: Yksityisten tuottama varhaiskasvatus	8
Tulosityksikkö: Kunnallinen varhaiskasvatus ja esiopetus	8
Tulosityksikkö: Varhaiskasvatuksen hankkeet	8
Tulosalue: Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin palvelut	9
Tulosityksikkö: Opistopalvelut	9
Tulosityksikkö: Kirjastopalvelut	9
Tulosityksikkö: Hyvinvoinnin ja edistämisen palvelut	9
Tulosityksikkö: Vapaa-aikapalvelut	10
Tulosityksikkö: Hyten hankkeet	10
Investoinnit	10

KÄYTTÖSUUNNITELMA 2026

Käyttösuunnitelmassa kerrotaan tulosalueiden ja tulosyksiköiden talousarviovuoden toiminnasta. Se on toimielimen hyväksymä talousarvioon sisältyvän tulosalueen tai hankkeen tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden jaon tulosyksiköihin tai kohteisiin sisältämä asiakirja. Käyttösuunnitelma on myös viranhaltijan hyväksymä edellä mainittuun toimielimen käyttösuunnitelmaan sisältyvien tulosyksiköiden tai kohteiden osatavoitteiden, osamäärärahojen ja osatuloarvioiden jaon pienempiin osiin (yksiköihin) sisältävä asiakirja.

Käyttösuunnitelmilla toimielimet asettavat valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset ja tarkennetut tavoitteet tulosyksiköittäin ja jakavat määrärahat ja tuloarviot tulosyksiköille osamäärärahoiksi ja osatuloarvioiksi. Käyttösuunnitelmissa kerrotaan, miten toimitaan, jotta asetetut tavoitteet toteutetaan hyväksytyjen määrärahojen ja tuloarvioiden puitteissa.

Kunnanhallituksen tai lautakunnan määräämä tulosalueen vastuuhenkilö päättää seuraavan tason käyttösuunnitelmasta sekä päättää omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä asettamalla tarkennetut tavoitteet ja jakamalla määrärahat ja – tuloarviot tarkempiin osiin.

Palvelualueen sitovana eränä on tulosalueen toimintakate. Toimielimellä on oikeus tehdä toimielimen sisäisiä siirtoja tulosalueiden välillä, mikäli toimielimen kokonaismääräraha ei ylitä. Jos toimielin päättää tulosalueen toimintakatteen ylityksestä on sen samalla osoitettava, miltä tulosalueelta osoitetaan ylitystä vastaava säästö.

Sivistyslautakunta toimielin yhteensä

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut 1000 €	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TA 2026 (KS)	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	3 350	3 665	3 413	3 569	3 582	3 600	3 617
Myyntituotot	1 340	1 834	1 581	1 708	1 725	1 743	1 760
Maksutuotot	941	900	900	913	925	925	925
Tuet ja avustukset	995	872	872	877	872	872	872
Muut toimintatuotot	74	59	59	71	59	60	60
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	-55 536	-58 572	-58 472	-60 873	-61 647	-62 519	-63 409
Henkilöstökulut	-28 690	-30 223	-30 223	-31 610	-32 156	-32 799	-33 455
Palvelujen ostot	-10 341	-10 135	-10 235	-11 248	-11 457	-11 686	-11 919
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-966	-1 071	-1 071	-1 076	-1 070	-1 070	-1 070
Avustukset	-2 305	-2 653	-2 453	-2 663	-2 663	-2 663	-2 663
Muut toimintakulut	-13 234	-14 491	-14 491	-14 276	-14 302	-14 302	-14 302
Toimintakate	-52 187	-54 907	-55 059	-57 304	-58 065	-58 919	-59 791
Vuosikate	-52 187	-54 907	-55 059	-57 304	-58 065	-58 919	-59 791
Poistot ja arvonalentumiset	-329	-339	-339	-97	-75	-40	-41
Suunnitelman mukaiset poistot	-329	-339	-339	-97	-75	-40	-41
Tilikauden tulos	-52 515	-55 246	-55 398	-57 401	-58 139	-58 960	-59 832
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-52 515	-55 246	-55 398	-57 401	-58 139	-58 960	-59 832

Palvelualueen palvelusuunnitelma

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella toimii kaksi lautakuntaa. Sivistyslautakunta ohjaa palvelutuotannossa varhaiskasvatus- ja opetuspalveluita. Hyvinvointilautakunta ohjaa palvelutuotannossa nuoriso-, liikunta- ja hyvinvointipalveluita sekä elinikäisen oppimisen palveluita. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella edistetään tasa-arvoisesti kuntalaisten varhaiskasvatusta, opetusta, sivistystä, osaamista, vapaa-aikaa ja hyvinvointia. Palvelut on tuotettu asiakaslähtöisesti, taloudellisesti ja tehokkaasti laadukkaita palveluja turvallisessa toimintaympäristössä.

Kuntastrategiaan 2021-2025 pohjautuvat lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet ja niihin liittyvät tulosalueen toimenpiteet on esitetty hyvinvointilautakunnan hyväksymässä 2026 talousarvioesityksessä 16.9.2025 §68 ja sivistyslautakunnan 23.9.2025 § 85 hyväksymässä sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesityksessä.

Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 20.10.2025 § 94 Mäntsälän kuntastrategian. Käyttösuunnitelmassa hyvinvointilautakunnalle ja sivistyslautakunnalle tuodaan hyväksyttäväksi uuden kuntastrategian tavoitteiden pohjalta päivitettyt vuositavoitteet 2026. Pääosin vuositavoitteet 2026 noudattavat talousarvioesityksen yhteydessä hyväksytyjä tavoitteita.

Uusina hyvinvointilautakunnan alaisina tavoitteina ovat:

- hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman hyväksyminen ja suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden eteneminen,
- Valotapahtuman toteuttaminen 2026 sekä
- kulttuuripalvelut kokoaminen elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueelle vuoden 2027 alusta.

Hyvinvointilautakunnan tavoitteista on poistettu kunnan osallisuusmallin luominen asukkaiden ja työntekijöiden kanssa yhteistyössä. Tavoitteeseen varatulle budjetille (10 000 euroa) tehdään tarvittavat käyttötarkoituksen muutosesitykset vuoden 2026 osavuositarkastusten yhteydessä.

Uutena tavoitteena sivistyslautakunnan alaisessa toiminnassa opetuspalveluissa on:

- tekoälyn laajempi käyttöön otto opetuksen tulosalueella vuoden 2026 aikana.

Käyttösuunnitelmassa tehdyt muutokset

Hyvinvointilautakunta

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueella käyttösuunnitelmaan vuodelle 2026 on tehty muutamia olennaisesti toimintaan vaikuttavia muutoksia.

Lisäyksenä lautakunnan hyväksymään talousarvioesitykseen 2026 kunnanvaltuusto hyväksyi talousarviossa 2026 elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueelle 15 000 euron lisäyksen seurakunnalta ostettaviin perhepalveluihin. 15 000 euron summa on sijoitettu hyte-työn kustannuspaikalle.

Hyvinvointilautakunnan myöntämiin vuosiavustuksiin lisättiin 15 000 euroa.

15 000 euroa esitetään käytettäväksi avustuksiin vuonna 2026 seuraavasti:

- 40 000 euroa liikuntatoimintaan (lisäys 10 000 euroa)
- 30 000 euroa kansalaistoimintaan (lisäys 5000 euroa) ja
- 14 000 euroa nuorisotoimintaan (ei lisäystä).

Lisäysten jakamisesitys perustuu viime vuosien toteutumiin haettujen avustusten kokonaismäärästä. Liikuntavastuksia on haettu nelinkertaisesti ja kansalaistoiminnan avustuksia kaksin- tai kolminkertaisesti myönnettävään avustussummaan nähden. Nuorisotoiminnan avustuksia puolestaan ei ole haettu riittävästi, mutta jäljelle jäänyt osa on kohdennettu nuoritoiminnan kohdeavustuksiin vuoden mittaan.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen käyttötaloussesityksessä on tehty palveluiden toiminta- ja kehittämisedellytyksiä vahvistavia siirtoja kustannuspaikkojen välillä. Lisäyksiä on tehty aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankkimiseksi, palveluiden ostamiseksi sekä henkilöstön kouluttautumisen vahvistamiseksi.

Sivistyslautakunta

Opetuspalveluiden tulosalueella käyttösuunnitelmassa siirrettiin koulutukseen ja kulttuuripalveluihin varattu tulosalueen budjetti opetuksen tukipalveluihin. Lisäksi kustannuspaikkatasoisesti koulujen budjeteissa tehtiin pienimuotoisia tarkennuksia, erityisesti Riihenmäen yhtenäiskoulun kustannuspaikoilla. Tekoälyn laajempaan käyttöön ottoon opetuksessa on varattu 67 000 euroa vuodelle 2026. Hankinnan ja käyttöönoton laajuutta ja perehdytyksen suunnittelua varten nimetään ohjausryhmä.

Varhaiskasvatuspalveluiden ja sivistyksen yhteisten tulosalueilla käyttösuunnitelmassa ei esitetä muutoksia.

Tulosalue: Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset 1000 €	MTA 2025	KS 2026
Toimintatuotot		
Toimintakulut	-524	-397
Toimintakate	-524	-397
 Toimintakulujen muutos %		-24 %
Toimintakatteen muutos %		-24 %

Tulosityksikkö: Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset 1 000 €	MTA 2025	KS 2026
Toimintatuotot		
Toimintakulut	-390	-397
Toimintakate	-390	-397
 Toimintakulujen muutos %		2 %
Toimintakatteen muutos %		2 %

Tulosityksikkö: Ostopalvelut

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Ostopalvelut 1 000 €	MTA 2025	KS 2026
Toimintatuotot		
Toimintakulut	-134	
Toimintakate	-134	
Toimintakulujen muutos %		-100 %
Toimintakatteen muutos %		-100 %

Tulosalue: Opetuspalvelut

Vastuhenkilö: Opetuspäällikkö

Opetuspalvelut 1 000 €	MTA 2025	KS 2026
Toimintatuotot	2 099	2 225
Toimintakulut	-36 114	-37 948
Toimintakate	-34 015	-35 723
Toimintakulujen muutos %		5 %
Toimintakatteen muutos %		5 %

Tulosityksikkö: Perusopetus

Vastuhenkilö: Opetuspäällikkö

Perusopetus 1 000 €	MTA 2025	KS 2026
Toimintatuotot	1 599	1 725
Toimintakulut	-32 284	-33 904
Toimintakate	-30 685	-32 179
Toimintakulujen muutos %		5 %
Toimintakatteen muutos %		5 %

Tulosityksikkö: Opetuksen tukipalvelut

Vastuhenkilö: Opetuspäällikkö

Opetuksen tukipalvelut 1 000 €	MTA 2025	KS 2026
Toimintatuotot		
Toimintakulut	-318	-525
Toimintakate	-318	-525
Toimintakulujen muutos %		65 %
Toimintakatteen muutos %		65 %

Tulosityksikkö: Toisen asteen koulutus

Vastuuhenkilö: Opetuspäällikkö

Toisen asteen koulutus

1 000 €	MTA 2025	KS 2026
Toimintatuotot	35	35
Toimintakulut	-2 935	-2 984
Toimintakate	-2 900	-2 950

Toimintakulujen muutos %	2 %
Toimintakatteen muutos %	2 %

Tulosityksikkö: Opetuksen hankkeet

Vastuuhenkilö: Opetuspäällikkö

Opetuksen hankkeet

1 000 €	MTA 2025	KS 2026
Toimintatuotot	465	465
Toimintakulut	-578	-534
Toimintakate	-112	-69

Toimintakulujen muutos %	-8 %
Toimintakatteen muutos %	-39 %

Tulosalue: Varhaiskasvatuspalvelut

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö

Varhaiskasvatuspalvelut

1 000 €	MTA 2025	KS 2026
Toimintatuotot	666	692
Toimintakulut	-17 744	-18 245
Toimintakate	-17 078	-17 552

Toimintakulujen muutos %	3 %
Toimintakatteen muutos %	3 %

Tulosityksikkö: Varhaiskasvatus yhteiset

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö

Varhaiskasvatus yhteiset

1 000 €	MTA 2025	KS 2026
Toimintatuotot		
Toimintakulut	-828	-944
Toimintakate	-828	-944

Toimintakulujen muutos %	14 %
Toimintakatteen muutos %	14 %

Tulosityksikkö: Kotihoidontuki

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö

Kotihoidontuki 1 000 €	MTA 2025	KS 2026
Toimintatuotot		
Toimintakulut	-920	-1 115
Toimintakate	-920	-1 115
 Toimintakulujen muutos %		21 %
Toimintakatteen muutos %		21 %

Tulosityksikkö: Yksityisten tuottama varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö

Yksityisen tuottama varhaiskasvatus 1 000 €	MTA 2025	KS 2026
Toimintatuotot		
Toimintakulut	-1 586	-1 589
Toimintakate	-1 586	-1 589
 Toimintakulujen muutos %		0 %
Toimintakatteen muutos %		0 %

Tulosityksikkö: Kunnallinen varhaiskasvatus ja esiopetus

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö

Kunnallinen varhaiskasvatus ja esiopetus 1 000 €	MTA 2025	KS 2026
Toimintatuotot	566	592
Toimintakulut	-14 247	-14 461
Toimintakate	-13 681	-13 869
 Toimintakulujen muutos %		2 %
Toimintakatteen muutos %		1 %

Tulosityksikkö: Varhaiskasvatuksen hankkeet

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö

Varhaiskasvatuksen hankkeet 1 000 €	MTA 2025	KS 2026
Toimintatuotot	100	100
Toimintakulut	-163	-135
Toimintakate	-63	-35
 Toimintakulujen muutos %		-17 %
Toimintakatteen muutos %		-44 %

Tulosalue: Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin palvelut

Vastuuhenkilö: Hyvinvointipäällikkö

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin palvelut

1 000 €	MTA 2025	KS 2026
Toimintatuotot	647	652
Toimintakulut	-4 090	-4 283
Toimintakate	-3 442	-3 632
Toimintakulujen muutos %		5 %
Toimintakatteen muutos %		5 %

Tulosityksikkö: Opistopalvelut

Vastuuhenkilö: Kansalaisopiston rehtori

Opistopalvelut

1 000 €	MTA 2025	KS 2026
Toimintatuotot	290	290
Toimintakulut	-1 039	-1 042
Toimintakate	-749	-752
Toimintakulujen muutos %		0 %
Toimintakatteen muutos %		0 %

Tulosityksikkö: Kirjastopalvelut

Vastuuhenkilö: Kirjastotoimenjohtaja

Kirjastopalvelut

1 000 €	MTA 2025	KS 2026
Toimintatuotot	12	12
Toimintakulut	-955	-964
Toimintakate	-943	-952
Toimintakulujen muutos %		1 %
Toimintakatteen muutos %		1 %

Tulosityksikkö: Hyvinvoinnin ja edistämisen palvelut

Vastuuhenkilö: Hyvinvointipäällikkö

Hyvinvoinnin ja edistämisen palvelut

1 000 €	MTA 2025	KS 2026
Toimintatuotot	145	145
Toimintakulut	-395	-536
Toimintakate	-250	-391
Toimintakulujen muutos %		36 %
Toimintakatteen muutos %		56 %

Tulosityksikkö: Vapaa-aikapalvelut

Vastuuhenkilö: Vapaa-aikapalvelun vastaava

Vapaa-aikapalvelut

1 000 €

MTA 2025

KS 2026

Toimintatuotot	132	187
Toimintakulut	-1 491	-1 617
Toimintakate	-1 359	-1 430

Toimintakulujen muutos %	8 %
Toimintakatteen muutos %	5 %

Tulosityksikkö: Hyten hankkeet

Vastuuhenkilö: Hyvinvointipäällikkö

Hyten hankkeet

1 000 €

MTA 2025

KS 2026

Toimintatuotot	68	18
Toimintakulut	-210	-125
Toimintakate	-142	-107

Toimintakulujen muutos %	-40 %
Toimintakatteen muutos %	-24 %

Investoinnit

Investoinnit	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TA 2029
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta				
Irtain omaisuus				
Tilojen kalustaminen				
Opetussuunnitelman mukainen kalustaminen	-25 000	-30 000	-30 000	-30 000
Opetusvälineistön uudistaminen	-30 000			
Monitoimitalon kuntosali, painoharjoittelulaitteet	-60 000			
Kansalaisopiston opetuskaluston uusiminen	-15 000			
Irtain omaisuus yhteensä	-130 000	-30 000	-30 000	-30 000
Aineeton käyttöomaisuus				
Aineeton käyttöomaisuus yhteensä				
Sivistyslautakunta yhteensä	-130 000	-30 000	-30 000	-30 000
N	-130 000	-30 000	-30 000	-30 000